

1. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Πολιτική ποιότητας της ακαδημαϊκής μονάδας για την ανάπτυξη και τη βελτίωση του ΠΜΣ

Εισαγωγή

Στο σύγχρονο περιβάλλον η παροχή αξιόπιστων και υψηλού επιπέδου σπουδών, η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και της έρευνας, η επιδίωξη της αριστείας και η ανταπόκριση στις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις αποτελούν κεντρικό στόχο των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Προς την κατεύθυνση αυτή, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας διαμόρφωσε τον στρατηγικό του σχεδιασμό και ανέπτυξε διαδικασίες οργάνωσης και εφαρμογής του. Βασικό πυλώνα αυτής της προσπάθειας αποτελεί η πολιτική ποιότητας και ο καθορισμός των στόχων που καθοδηγούν τόσο το Ίδρυμα, όσο και τις επιμέρους ακαδημαϊκές μονάδες, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με τίτλο “Ευρωπαϊκές Πολιτικές Νεολαίας, Επιχειρηματικότητας, Εκπαίδευσης και Πολιτισμού” (ΕΠΝΕΕΠ) (“Master’s Degree in European Policies on Youth, Entrepreneurship, Education and Culture”) είναι ένα από τα μεταπτυχιακά προγράμματα που προσφέρονται από το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών (ΔΕΣ) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Βασικό γνώμονα των δράσεων του Τμήματος αποτελεί η συνεχής βελτίωση και αναβάθμιση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού, ερευνητικού και διοικητικού έργου. Υιοθετώντας τις αρχές και τις αξίες του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, το ΠΜΣ ΕΠΝΕΕΠ δεσμεύεται για την εφαρμογή μιας προσεκτικά σχεδιασμένης πολιτικής ποιότητας, η οποία εκφράζει την ιδιαίτερη φυσιογνωμία του, υπηρετεί τους σκοπούς και τους στόχους που έχουν τεθεί, και αξιοποιεί αποτελεσματικά τις υφιστάμενες διαδικασίες και τα μέσα.

Στοχοθεσία Ποιότητας της Ακαδημαϊκής Μονάδας για το ΠΜΣ

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με τίτλο “Ευρωπαϊκές Πολιτικές Νεολαίας, Επιχειρηματικότητας, Εκπαίδευσης και Πολιτισμού” (ΕΠΝΕΕΠ) έχει ως κύριο σκοπό την παροχή εκπαίδευσης μεταπτυχιακού επιπέδου, έτσι ώστε οι πτυχιούχοι του να αποκτήσουν ένα ισχυρό επιστημονικό υπόβαθρο σε ζητήματα σχεδιασμού και διαχείρισης πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία, την επιχειρηματικότητα, την εκπαίδευση και τον πολιτισμό, αλλά και να ενισχύσουν τις ακαδημαϊκές και τις επαγγελματικές τους προοπτικές.

Η Πολιτική Ποιότητας του ΠΜΣ, με στόχο τη διαμόρφωση κριτικής σκέψης, έχει τους εξής βασικούς στόχους:

1. την παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών, γνώσεων σχεδιασμού και διαχείρισης πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία, την επιχειρηματικότητα (με έμφαση στην νεανική επιχειρηματικότητα), την εκπαίδευση (με έμφαση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, τον επαγγελματικό προσανατολισμό, την ενίσχυση της απασχόλησης και τις προοπτικές απασχόλησης) και τον πολιτισμό,
2. την προετοιμασία για μεταπτυχιακές σπουδές διδακτορικού επιπέδου,
3. την συνθετική προσέγγιση θεωρίας, μεθοδολογίας και πολιτικών για την παραγωγή ολοκληρωμένων λύσεων, ερευνητικών προτάσεων, εκπόνηση επιχειρηματικών σχεδίων, αξιοποίηση εκπαιδευτικού υλικού και υλικού επιχειρηματικότητας, και προώθηση δράσεων που αφορούν τη νεολαία, την επιχειρηματικότητα, την εκπαίδευση και τον πολιτισμό,
4. την κατάρτιση επιστημόνων με τις απαιτούμενες δεξιότητες για επιτυχή σταδιοδρομία στον ιδιωτικό, δημόσιο και ακαδημαϊκό τομέα.

Το ΠΜΣ απευθύνεται τόσο σε πρόσφατους απόφοιτους όσο και σε ήδη εργαζόμενους στον ιδιωτικό, αλλά και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, και καλύπτει τις ανάγκες όχι μόνο όσων επιθυμούν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας με αυξημένα και ενισχυμένα προσόντα, εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες, αλλά και όσων ήδη απασχολούνται και επιθυμούν να ενισχύσουν, να επικαιροποιήσουν και να εξειδικεύσουν τις γνώσεις τους με στόχο να βελτιώσουν την επαγγελματική επίδοσή τους ή/και να ενισχύσουν τις προοπτικές επαγγελματικής εξέλιξης στον τομέα όπου ήδη απασχολούνται ή να αναζητήσουν καλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης σε άλλους τομείς, είτε σχετιζόμενους με τις «Ευρωπαϊκές Πολιτικές Νεολαίας, Επιχειρηματικότητας, Εκπαίδευσης και Πολιτισμού» απευθείας είτε όχι, τόσο σε διεθνές όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Στο επίκεντρο της Πολιτικής Ποιότητας του ΠΜΣ ΕΠΝΕΕΠ του Τμήματος ΔΕΣ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας βρίσκεται η συνεχής βελτίωση της ποιότητας του προγράμματος σπουδών, του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου, και των διοικητικών διαδικασιών. Παράλληλα, η πολιτική διασφάλισης ποιότητας του ΠΜΣ είναι πλήρως εναρμονισμένη με τα υποδεικνυόμενα ποιοτικά χαρακτηριστικά τόσο σε επίπεδο θεσμικό όσο και ιδρυματικό. Ειδικότερα, βασίζεται στους ακόλουθους άξονες:

- Εναρμόνιση με το νομοθετικό πλαίσιο
- Εναρμόνιση με την κεντρική πολιτική ποιότητας του Ιδρύματος
- Ολιστικός ορισμός της ποιότητας
- Ανάπτυξη κουλτούρας ποιότητας
- Διαδραστικότητα
- Σαφής καταμερισμός αρμοδιοτήτων

Δέσμευση για την Εφαρμογή Πολιτικής Διασφάλισης Ποιότητας

Για την υλοποίηση της πολιτικής αυτής, το ΠΜΣ –ως ακαδημαϊκή μονάδα του Ιδρύματος– δεσμεύεται να εφαρμόσει διαδικασίες ποιότητας που θα διασφαλίζουν:

1. Την καταλληλότητα της δομής και της οργάνωσης των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών.
2. Την επιδίωξη μαθησιακών αποτελεσμάτων και προσόντων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης επιπέδου 7.
3. Την προώθηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του διδακτικού έργου στο ΠΜΣ.
4. Την καταλληλότητα των προσόντων του διδακτικού προσωπικού για τα ΠΜΣ.
5. Τη σύνταξη, εφαρμογή και ανασκόπηση ειδικών ετήσιων στόχων ποιότητας για τη βελτίωση των ΠΜΣ. Κάθε ακαδημαϊκό έτος, η Συντονιστική Επιτροπή θέτει ετήσιους στόχους ποιότητας για το ΠΜΣ, τους οποίους και παρουσιάζει στη Συνέλευση του Τμήματος και τους κοινοποιεί στη ΜΟΔΙΠ. Επιπλέον, υιοθετεί συγκεκριμένες μεθόδους μετρήσιμης αξιολόγησης της επίτευξης των στόχων αυτών. Για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 έχουν τεθεί οι εξής τέσσερις στρατηγικοί στόχοι ποιότητας:
 - Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης του ΠΜΣ
 - Ενίσχυση ακαδημαϊκής ανάπτυξης του ΠΜΣ
 - Σύνδεση με την κοινωνία και την αγορά εργασίας
 - Βελτίωση της αναγνωρισιμότητας του ΠΜΣ

Οι μέθοδοι μέτρησης επίτευξης των συγκεκριμένων στόχων εξειδικεύονται στην Στοχοθεσία Ποιότητας του ΠΜΣ.

6. Το επίπεδο ζήτησης των αποκτώμενων προσόντων των αποφοίτων στην αγορά εργασίας.
7. Την ποιότητα των υποστηρικτικών υπηρεσιών, όπως οι διοικητικές υπηρεσίες, οι βιβλιοθήκες και οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας για τα ΠΜΣ.
8. Την αποδοτική αξιοποίηση των οικονομικών πόρων των ΠΜΣ που ενδεχομένως προέρχονται από δίδακτρα.
9. Τη διενέργεια της ετήσιας εσωτερικής αξιολόγησης και ανασκόπησης του συστήματος διασφάλισης ποιότητας για τα ΠΜΣ με τη συνεργασία της ΟΜΕΑ και της ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος.

Βασικές αρχές της Πολιτικής Διασφάλισης Ποιότητας

Βασική προϋπόθεση του σχεδιασμού και της εφαρμογής της Πολιτικής Διασφάλισης Ποιότητας του ΠΜΣ αποτελεί η προσήλωση στην αποστολή και τους στόχους του Ιδρύματος και του Τμήματος. Για τον λόγο αυτό επιδιώκεται η αυστηρή τήρηση του θεσμικού πλαισίου σπουδών και της ακαδημαϊκής δεοντολογίας, ενώ ενθαρρύνεται η στενή συνεργασία μεταξύ των μελών του ακαδημαϊκού και του διοικητικού προσωπικού, καθώς και των εξωτερικών συνεργατών του Τμήματος για την παροχή εκπαίδευσης, διδασκαλίας και έρευνας υψηλής ποιότητας. Επιπλέον, επιδιώκεται η διαρκής ενσωμάτωση καλών πρακτικών με στόχο την διασύνδεση του εκπαιδευτικού και του ερευνητικού έργου με την αγορά εργασίας, ώστε να ενισχύονται οι θετικές προοπτικές για ομαλή μετάβαση των αποφοίτων του ΠΜΣ σε αυτήν. Επιπρόσθετα, καταβάλλεται προσπάθεια από όλους τους συντελεστές του ΠΜΣ –διδασκτικό και διοικητικό προσωπικό– για ενδυνάμωση της εξωστρέφειας του ΠΜΣ και για τη διάχυση του παραγόμενου έργου, με πεδία αναφοράς τις διεθνείς προκλήσεις για εκπαιδευτική αριστεία, αλλά και τις προσδοκίες των μεταπτυχιακών φοιτητών, των αποφοίτων, των συνεργαζόμενων φορέων, των επιχειρήσεων και της κοινωνίας.

Το ΠΜΣ αποδίδει ιδιαίτερη έμφαση στα ποιοτικά χαρακτηριστικά των δραστηριοτήτων του για θέματα που αφορούν τη διδασκαλία και τους φοιτητές, την έρευνα, το ανθρώπινο δυναμικό, την καινοτομία και τον αντίκτυπο στην κοινωνία, τους πόρους, τις υπηρεσίες και τις υποδομές του. Οι πρωτοβουλίες του ΠΜΣ στα θέματα της πολιτικής ποιότητας, καθώς και οι εξειδικευμένες προσαρμογές στις αντίστοιχες προβλέψεις του Ιδρύματος και του Τμήματος, περιγράφονται στη συνέχεια.

Καταλληλότητα της δομής και της οργάνωσης των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών

Επιδιώκεται η συνεχής βελτίωση της ποιότητας του ΠΜΣ, ώστε να είναι σε θέση να συμβάλει τόσο στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Ιδρύματος, όσο και στην υποστήριξη της περιφερειακής και της εθνικής οικονομίας και κοινωνίας. Το ΠΜΣ “Ευρωπαϊκές Πολιτικές Νεολαίας, Επιχειρηματικότητας, Εκπαίδευσης και Πολιτισμού” είναι το μοναδικό στο πλαίσιο της ελληνικής ανώτατης εκπαίδευσης που προσεγγίζει θεματικά και συνδυαστικά τα συγκεκριμένα πλαίσια πολιτικής δράσης, τα οποία, αν και διακριτά, συμπλέκονται και αλληλεπιδρούν μεταξύ τους –τόσο σε επίπεδο αρχών και σκοπών όσο και κατά τη φάση εφαρμογής– αλλά και με άλλα πεδία πολιτικής. Επιπλέον, το συγκεκριμένο ΠΜΣ λειτουργεί σε ένα πανεπιστημιακό ίδρυμα που για δεκαετίες θεραπεύει τις κοινωνικές και οικονομικές επιστήμες και εξ αυτού του λόγου διαθέτει το κατάλληλο επιστημονικό, ερευνητικό και μαθησιακό περιβάλλον που απαιτείται για την παροχή μεταπτυχιακών σπουδών υψηλής ποιότητας, διεπιστημονικού χαρακτήρα και επιτυχούς ανταπόκρισης στις προσδοκίες του σύγχρονου κοινωνικοοικονομικού συγκείμενου. Αυτό το περιβάλλον του Ιδρύματος συμβάλλει στη διαμόρφωση του οράματος του ΠΜΣ, ενώ ενεργοποιεί και διευκολύνει τον δομικό και οργανωτικό σχεδιασμό όλων των διαστάσεών του.

Το πρόγραμμα σπουδών του ΠΜΣ δομεί τα οργανωτικά χαρακτηριστικά του γύρω από μαθησιακές ενότητες αιχμής, που συγκεκριμενοποιούνται σε μαθήματα, σε καθένα από τα οποία υπάρχει αναλυτικό syllabus και σαφής περιγραφή του περιεχομένου και της στοχοθεσίας, περιοδική επικαιροποίηση του περιεχομένου και καθορισμός των μαθησιακών αποτελεσμάτων και των αντίστοιχων πιστωτικών μονάδων. Επίσης, το ΠΜΣ επιδιώκει την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης, προσφέροντας την ευκαιρία για εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων στην εφαρμοσμένη πράξη. Επιπρόσθετα, η οργάνωση του προγράμματος σπουδών διακρίνεται από ευελιξία, αφού περιλαμβάνει έναν διεπιστημονικό συνδυασμό υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων και παρέχει τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ αντικειμένων που προσιδιάζουν στα ενδιαφέροντα και τις επαγγελματικές επιδιώξεις των σπουδαστών. Επιπλέον, διασφαλίζεται ότι το ΠΜΣ συμμορφώνεται με τις ρυθμιστικές προβλέψεις του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου και με τις υποδείξεις των φορέων πιστοποίησης, καθώς και με τις κατευθυντήριες γραμμές που διατυπώνονται από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Η συνεχής προσπάθεια του ΠΜΣ για τήρηση και βελτίωση της ποιότητας ενισχύεται από την στενή συνεργασία του Διευθυντή, των μελών της Συντονιστικής Επιτροπής, των Ακαδημαϊκών Συμβούλων/Συμβούλων Σπουδών και των διδασκόντων τόσο με τις δομές του Ιδρύματος που θεωρούνται αρμόδιες κάθε φορά (π.χ. ΜΟΔΠ, Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, Βιβλιοθήκη, Επιτροπή Ερευνών, Γραφεία Διασύνδεσης, Πρακτικής Άσκησης και Erasmus+), όσο και με τις δομές του Τμήματος (π.χ. Πρόεδρος και Συνέλευση, ΟΜΕΑ, Επιτροπές Τμήματος, υπεύθυνοι κινητικότητας, Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι/Σύμβουλοι Σπουδών).

Επιδίωξη μαθησιακών αποτελεσμάτων και προσόντων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης επιπέδου 7

Ο σχεδιασμός του προγράμματος σπουδών και των μαθησιακών αποτελεσμάτων του ΠΜΣ γίνεται στη βάση του Ευρωπαϊκού και του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (EQF και NQF αντίστοιχα), καθώς και των Περιγραφικών Δεικτών του Δουβλίνου για το επίπεδο 7, και εδράζεται σε τρεις άξονες:

1. απόκτηση εξειδικευμένων γνώσεων,
2. ανάπτυξη εξειδικευμένων δεξιοτήτων, και
3. ανάδειξη ικανοτήτων.

Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF) και το αντίστοιχο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (NQF) αναφέρονται στην απόκτηση από τους φοιτητές των μεταπτυχιακών προγραμμάτων (Επίπεδο 7) υψηλού επιπέδου γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, μέσω των οποίων διασυνδέονται τόσο με το επιστημονικό και ερευνητικό πλαίσιο του πεδίου της επιλογής τους όσο και με την αγορά εργασίας. Σε ό,τι αφορά το ΠΜΣ, οι φοιτητές μέσα από ένα πολυδιάστατο και διεπιστημονικό πρόγραμμα σπουδών αποκτούν πολύ εξειδικευμένες γνώσεις και κριτική προσέγγιση σε πεδία αιχμής (νεολαία, επιχειρηματικότητα, εκπαίδευση, πολιτισμός), που τους εξασφαλίζουν τον απαιτούμενο γνωστικό

εξοπλισμό για τους χώρους έρευνας και εργασίας που σχετίζονται με αυτά. Επιπλέον, μέσα από τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες οι φοιτητές καθοδηγούνται στην καλλιέργεια αναλυτικής και επαγωγικής σκέψης, αλλά και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων ανάληψης πρωτοβουλιών, επίλυσης προβλημάτων, και αυτόνομης και υπεύθυνης διαχείρισης σύνθετων ζητημάτων, ώστε να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες μαθησιακές και επαγγελματικές προκλήσεις. Η επίτευξη των ανωτέρω μαθησιακών αποτελεσμάτων επιτρέπει στους αποφοίτους του ΠΜΣ την ομαλή ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας, ενώ καθιστά τον μεταπτυχιακό τίτλο ουσιαστικό προσόν για την μετάβαση στην επόμενη εκπαιδευτική βαθμίδα για την πραγματοποίηση διδακτορικών σπουδών.

Προώθηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του διδακτικού έργου στο ΠΜΣ

Το διδακτικό έργο παρέχεται στο ΠΜΣ από μέλη του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος και από εξωτερικούς συνεργάτες που πληρούν τα οριζόμενα εκ του νόμου τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και διαθέτουν την επιστημονική εξειδίκευση που απαιτείται για την ανταπόκριση στα επιστημονικά αντικείμενα του προγράμματος σπουδών. Στο πλαίσιο της λειτουργίας του ΠΜΣ παρέχεται ένα υποστηρικτικό εκπαιδευτικό περιβάλλον, που ενθαρρύνει την ακαδημαϊκή επιτυχία και την προσωπική ανάπτυξη, και εστιάζει στη μέγιστη δυνατή επίτευξη των οριζόμενων σε κάθε μάθημα μαθησιακών αποτελεσμάτων. Επανεξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα το πρόγραμμα σπουδών, οι μέθοδοι διδασκαλίας και, στο μέτρο του δυνατού, οι εγκαταστάσεις και υποδομές, ώστε να διασφαλίζεται η ανταπόκριση του ΠΜΣ στις ανάγκες των φοιτητών του. Επιπλέον, ενθαρρύνεται η συμμετοχή τόσο των διδασκόντων όσο και των διδασκομένων σε συνεργατικές και/ή κοινές ερευνητικές διαδικασίες, με στόχο την διεύρυνση και την ποιοτική αναβάθμιση των επιτευχθέντων μαθησιακών αποτελεσμάτων και των αποκτώμενων προσόντων. Η αποτελεσματικότητα του διδακτικού έργου αξιολογείται σε ετήσια βάση, σύμφωνα με τις διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης που εφαρμόζονται κεντρικά από το ακαδημαϊκό ίδρυμα. Επιπρόσθετα, αξιοποιείται ο θεσμός του Ακαδημαϊκού Συμβούλου/Συμβούλου Σπουδών για την διασφάλιση ανοικτής και διαρκούς επικοινωνίας με τους φοιτητές για ανατροφοδότηση και ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα του διδακτικού έργου και την έγκαιρη αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων. Επιπλέον, για τη βελτίωση της λειτουργίας του ΠΜΣ στο πλαίσιο της φοιτητοκεντρικής προσέγγισης και σε συμφωνία με τον εσωτερικό Κανονισμό του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, τίθεται σε λειτουργία ο μηχανισμός διαχείρισης παραπόνων και ενστάσεων των φοιτητών/τριών του ΠΜΣ στις Ευρωπαϊκές Πολιτικές Νεολαίας, Επιχειρηματικότητας, Εκπαίδευσης και Πολιτισμού, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η διαρκής και συστηματική βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων εκπαιδευτικών και διοικητικών υπηρεσιών. Με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής ορίζεται τριμελής Επιτροπή Διαχείρισης Παραπόνων αποτελούμενη από τον/την Διευθυντή/τρια του ΠΜΣ και δύο διδάσκοντες/ουσες.

Καταλληλότητα των προσόντων του διδακτικού προσωπικού για τα ΠΜΣ

Το ΠΜΣ, ακολουθώντας τις πρακτικές που εφαρμόζει το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, μεριμνά για την καταλληλότητα και τη βελτίωση των προσόντων των μελών του διδακτικού προσωπικού εφαρμόζοντας τη σχετική με την επιλογή και την εξέλιξή τους νομοθεσία. Το ΠΜΣ διασφαλίζει ότι το διδακτικό προσωπικό (μέλη ΔΕΠ και ειδικοί επιστήμονες-εξωτερικοί συνεργάτες) αποτελείται από άτομα υψηλής εξειδίκευσης και ακαδημαϊκού προφίλ, που χρησιμοποιούν καινοτόμους μεθόδους διδασκαλίας και ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της διεπιστημονικής προσέγγισης των θεματικών ενοτήτων του ΠΜΣ. Επιπρόσθετα, το ΠΜΣ ενθαρρύνει το διδακτικό προσωπικό να συμμετέχει στις πρωτοβουλίες και τα προγράμματα που διοργανώνονται από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας με σκοπό την ενίσχυση των ικανοτήτων των διδασκόντων σε θέματα διδακτικής και ερευνητικής μεθοδολογίας, παιδαγωγικής διαχείρισης και επιστημονικής/ακαδημαϊκής ανάπτυξης. Προς τον ίδιο σκοπό λειτουργεί και η συνεργασία του ΠΜΣ, μέσω του/της Διευθυντή/τριας και της Συντονιστικής Επιτροπής, με την ΟΜΕΑ του Τμήματος για τον απολογισμό των επιδόσεων του ανθρώπινου δυναμικού σε κάθε ακαδημαϊκό έτος και τον σχεδιασμό δράσεων ενδυνάμωσης και περαιτέρω βελτίωσης.

Επίπεδο ζήτησης των αποκτώμενων προσόντων των αποφοίτων στην αγορά εργασίας

Κύρια επίδωξη του ΠΜΣ αποτελεί η σύνδεση του διδακτικού και του ερευνητικού έργου που συντελείται σε αυτό με την αγορά εργασίας. Για τον λόγο αυτό το ΠΜΣ ενθαρρύνει τη συμμετοχή των φοιτητών σε δράσεις κινητικότητας και πρακτικής άσκησης μέσα από τις ιδρυματικά προσφερόμενες ευκαιρίες, καθώς και την οικοδόμηση άμεσων σχέσεων των συντελεστών του ΠΜΣ με φορείς του επαγγελματικού κόσμου, της αυτοδιοίκησης και της κοινωνίας των πολιτών. Επιπρόσθετα, το ΠΜΣ αξιοποιεί την εργασιακή εμπειρία των φοιτητών/τριών, πολλοί/ές από τους/τις οποίους/ες

δραστηριοποιούνται ήδη στην αγορά εργασίας, ενώ έχει προγραμματιστεί για τους επόμενους μήνες η διενέργεια έρευνας μεταξύ των αποφοίτων σχετικά με την πορεία της επαγγελματικής σταδιοδρομίας τους και τον ρόλο του ΠΜΣ σε αυτήν. Από τις δράσεις αυτές διαπιστώνεται η υψηλή ζήτηση στην αγορά εργασίας των αποκτώμενων από τους φοιτητές του ΠΜΣ προσόντων, τα οποία αποδεικνύεται ότι ανταποκρίνονται στις νέες επαγγελματικές εξειδικεύσεις που αναδύονται στο σύγχρονο επαγγελματικό περιβάλλον, αλλά και στις σύγχρονες απαιτήσεις για ευρύτητα και ευελιξία στη γνώση. Το γεγονός αυτό αποδίδεται στη διεπιστημονική διάρθρωση του προγράμματος σπουδών, στην εστίαση σε αντικείμενα σύγχρονα και καινοτόμα, και στον προσανατολισμό σε τομείς αιχμής, όπως είναι οι ευρωπαϊκές πολιτικές για τη νεολαία, την επιχειρηματικότητα, την εκπαίδευση και τον πολιτισμό. Ο παρεχόμενος από το ΠΜΣ γνωστικός εξοπλισμός επιτρέπει στους αποφοίτους να διαμορφώσουν ένα ισχυρό επιστημονικό υπόβαθρο σε ζητήματα σχεδιασμού και διαχείρισης πολιτικών, καθώς και ένα ισχυρό ακαδημαϊκό και επαγγελματικό προφίλ.

Ποιότητα των υποστηρικτικών υπηρεσιών, όπως οι διοικητικές υπηρεσίες, οι βιβλιοθήκες και οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας για τα ΠΜΣ

Το ΠΜΣ αξιοποιεί τις δυνατότητες που δίνει το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας συνολικά, όσον αφορά την πρόσβαση των φοιτητών όλων των επιπέδων στη βιβλιοθήκη, σε ψηφιακά περιοδικά και σε ψηφιακές βάσεις δεδομένων, καθώς και στο σύνολο των υπηρεσιών του (φοιτητική μέριμνα κ.ά.). Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες απολαμβάνουν όλα τα προνόμια φοιτητικής μέριμνας που απορρέουν από την κείμενη νομοθεσία. Στους φοιτητές του ΠΜΣ παρέχεται επίσης υποστήριξη από τις αρμόδιες διοικητικές δομές του Πανεπιστημίου Μακεδονίας για τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα Μαθησιακής Κινητικότητας Erasmus+, καθώς και στο Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης Erasmus+. Τέλος, η υποστήριξη των φοιτητών του ΠΜΣ σε θέματα διοικητικής φύσεως πραγματοποιείται από άτομο με σημαντική εμπειρία και ακαδημαϊκά προσόντα, το οποίο στελεχώνει την γραμματεία και διασυνδέει το ΠΜΣ με τις ευρύτερες δομές και τους λειτουργικούς πόρους του Ιδρύματος.

Αποδοτική αξιοποίηση των οικονομικών πόρων των ΠΜΣ που ενδεχομένως προέρχονται από διδάκτρα

Οι οικονομικοί πόροι του ΠΜΣ προέρχονται αποκλειστικά από τα τέλη φοίτησης που καταβάλλουν οι φοιτητές που γίνονται δεκτοί σε αυτό. Εκτός από την καταβολή των αμοιβών στους διδάσκοντες και στο διοικητικό προσωπικό (γραμματέα), οι πόροι αξιοποιούνται για την αγορά εξοπλισμού και την προμήθεια ψηφιακών μέσων χρήσιμων για την εύρυθμη διεξαγωγή των μαθημάτων και την διάχυση πληροφοριών σχετικά με το ΠΜΣ και τις δραστηριότητές του. Επίσης, εκτός από την εκ του νόμου προβλεπόμενη απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης των φοιτητών που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια, καθώς και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία και με τις διαδικασίες που αυτή προβλέπει, το ΠΜΣ προτίθεται, στο μέτρο που δεν έχει καλυφθεί το 30% των υποτροφιών (σύμφωνα με τον προϋπολογισμό) που ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία, να προσφέρει σε κάθε ακαδημαϊκό έτος μέχρι δύο υποτροφίες σε φοιτητές που πληρούν συγκεκριμένα κοινωνικά κριτήρια (σοβαρά προβλήματα υγείας των ιδίων, του/της συζύγου ή τέκνου/ων) στο πλαίσιο της προσπάθειας υποστήριξης και συμπερίληψης ατόμων που ανήκουν σε κοινωνικά ευάλωτες ομάδες, μέχρι δύο υποτροφίες με ακαδημαϊκά κριτήρια σε φοιτητές με πολύ υψηλούς μέσους όρους βαθμολογίας τόσο στο βασικό πτυχίο όσο και σε ένα άλλο ΠΜΣ, και τέλος μία υποτροφία με κριτήρια αριστείας έως €2.400 με βάση την επίδοση των φοιτητών, εξαιρούμενων των φοιτητών που έχουν απαλλαγεί από τα τέλη φοίτησης.

Διενέργεια της ετήσιας εσωτερικής αξιολόγησης και ανασκόπησης του συστήματος διασφάλισης ποιότητας για τα ΠΜΣ με τη συνεργασία της ΟΜΕΑ και της ΜΟΔΠ του Ιδρύματος

Η περιοδική εσωτερική αξιολόγηση αποτελεί βασικό πυλώνα της λειτουργίας του ΠΜΣ και αποσκοπεί στη συνεχή παρακολούθηση των θεσμικών και εφαρμοστικών δεδομένων που το αφορούν. Τα κριτήρια αξιολόγησης οργανώνονται με βάση τους ακόλουθους άξονες:

1. Βαθμός επίτευξης των στόχων που έθεσε το ΠΜΣ στη στοχοθεσία του – παρακολούθηση δεικτών.
2. Βαθμός πλήρωσης των προϋποθέσεων λειτουργίας του, όπως αυτές αναφέρονται στη μελέτη βιωσιμότητας και σκοπιμότητας – κριτήριο συνέχισης της λειτουργίας του ΠΜΣ.
3. Σύνδεση του ΠΜΣ με την αγορά εργασίας, όπως αυτή προκύπτει από τα δεδομένα της αγοράς εργασίας, την απορρόφηση των αποφοίτων του κ.ά.
4. Σύνδεση διδασκαλίας με έρευνα (ερευνητικά αντικείμενα που αξιοποιούνται κυρίως κατά τη σύνταξη διπλωματικών εργασιών).

5. Εσωτερική αξιολόγηση του ΠΜΣ από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές τόσο κατά τη διάρκεια των σπουδών, όσο και αποτίμηση στο στάδιο ολοκλήρωσης των σπουδών.
6. Βαθμός εφαρμογής της φοιτητοκεντρικής μάθησης (ποικιλία παιδαγωγικών μεθόδων, αξιολόγηση διδακτικού έργου, εφαρμογή διαδικασιών για τη διαχείριση παραπόνων, συμβουλευτική για συγγραφή εργασιών κ.ά.).
7. Διάφορα στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Η εσωτερική αξιολόγηση του ΠΜΣ πραγματοποιείται σε ετήσια βάση με τη διαδικασία και τα μέσα που ορίζονται από τη ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος μέσω ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, το οποίο συμπληρώνεται ανώνυμα από τους φοιτητές. Παράλληλα, επιζητείται η ανατροφοδότηση από αποφοίτους του ΠΜΣ αναφορικά με τις εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα στην αγορά εργασίας και την αναγνώριση των αναφερόμενων αναγκών στους εργασιακούς χώρους, με σκοπό την έγκαιρη προώθηση αλλαγών στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό και την διδακτική εφαρμογή του ΠΜΣ.

Δράσεις

- Συστηματική αξιολόγηση της ποιότητας όλων των πτυχών του ΠΜΣ, μέσω της εφαρμογής όλων των προβλεπόμενων διαδικασιών αξιολόγησης.
- Διαρκής συγκέντρωση ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων που σχετίζονται με το ΠΜΣ.
- Αξιολόγηση του ακαδημαϊκού προσωπικού, των μαθημάτων και των υποδομών του ΠΜΣ από τους φοιτητές. Η αξιολόγηση αυτή πραγματοποιείται μέσα από την καθορισμένη από το Ίδρυμα διαδικασία, σύμφωνα με την οποία οι φοιτητές λίγο πριν τη λήξη του εξαμήνου και με πλήρη διασφάλιση της ανωνυμίας τους συμπληρώνουν δομημένα ερωτηματολόγια για κάθε μάθημα και διδάσκοντα. Οι απαντήσεις αναλύονται από την ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος και κοινοποιούνται σε κάθε διδάσκοντα χωριστά και στην ΟΜΕΑ του Τμήματος, ενώ αξιοποιούνται για την προώθηση βελτιωτικών πρωτοβουλιών.
- Συνεχής ανατροφοδότηση από τους φοιτητές μέσω επίσημων και ανεπίσημων συναντήσεων μαζί τους και συζήτηση κοινών προβληματισμών. Επίσης, αξιοποίηση του θεσμού του Ακαδημαϊκού Συμβούλου/Συμβούλου Σπουδών και των προβλεπόμενων σε εβδομαδιαία βάση ωρών συνεργασίας των διδασκόντων με τους φοιτητές για την διαρκή και ειλικρινή ανατροφοδότηση από τους φοιτώντες, με σκοπό την προσφορά συμβουλευτικού έργου και την έγκαιρη αναγνώριση των διαστάσεων του ΠΜΣ που χρήζουν παρέμβασης για τη βελτίωση του επιπέδου σπουδών.
- Ενθάρρυνση του διδακτικού προσωπικού για συμμετοχή στις δράσεις του Πανεπιστημίου Μακεδονίας για επιβράβευση της αριστείας στην έρευνα και διασφάλιση ερευνητικών παροχών και υποδομών, προκειμένου να υπάρξει ενεργή διασύνδεση με τη διδασκαλία. Επίσης, επιδιώκεται η διασύνδεση του ερευνητικού περιβάλλοντος του ακαδημαϊκού ιδρύματος και του Τμήματος στο οποίο δραστηριοποιείται το ΠΜΣ με ερευνητικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού.
- Αξιοποίηση των ευκαιριών επιμόρφωσης του ακαδημαϊκού και του διοικητικού προσωπικού του Ιδρύματος. Σε αυτές συγκαταλέγονται η συμμετοχή σε συνέδρια, σε επιμορφωτικά σεμινάρια και σε διάφορα προγράμματα (π.χ. Erasmus+, σεμινάρια Κέντρου υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης-ΚεΔιΜα Πανεπιστημίου Μακεδονίας).
- Συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών, αλλά και εξωτερικών εμπειρογνομόνων, στο σχεδιασμό και στην αναθεώρηση του ΠΜΣ.
- Συνεχής παρακολούθηση των εξελίξεων σε σχέση με τη διασφάλιση και ενίσχυση της ποιότητας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και εφαρμογή καινοτόμων εκπαιδευτικών πρακτικών, διαδικασιών και μηχανισμών διασφάλισης ποιότητας στο ΠΜΣ κατ' αντιστοιχία με τις σχετικές πρωτοβουλίες του Ιδρύματος και του Τμήματος.
- Αξιοποίηση και συμβολή στην ορθή συντήρηση των υφιστάμενων υποδομών του Ιδρύματος και του Τμήματος για την ενίσχυση της μαθησιακής εμπειρίας των φοιτώντων στο ΠΜΣ, αλλά και των ερευνητικών δραστηριοτήτων διδασκόντων και φοιτητών (βάσεις δεδομένων, ερευνητικές δομές-εργαστήρια, εργαστήρια Η/Υ, αίθουσες και εξοπλισμός, βιβλιοθήκη).
- Εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) σε όλα τα μαθήματα και χορήγηση Παραρτήματος Διπλώματος (Diploma Supplement) στους αποφοίτους βάσει των σχετικών απαιτήσεων των ευρωπαϊκών οργάνων και της κείμενης νομοθεσίας.

- Σαφής καθορισμός αρμοδιοτήτων σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας του ΠΜΣ.
- Ενθάρρυνση της ουσιαστικής και αδιάλειπτης διασύνδεσης των ακαδημαϊκών μελών του Τμήματος με την ευρύτερη κοινωνία και τους παραγωγικούς φορείς.
- Ενθάρρυνση της συμμετοχής διδασκόντων και φοιτητών με εργασίες τους σε συνέδρια για την ενίσχυση της επιστημονικής και ερευνητικής τους εμπειρίας με τη συνεργασία και την υποστήριξη υποψηφίων διδασκόντων του Τμήματος.

Δημοσιότητα

Η πολιτική διασφάλισης ποιότητας του ΠΜΣ “Ευρωπαϊκές Πολιτικές Νεολαίας, Επιχειρηματικότητας, Εκπαίδευσης και Πολιτισμού” δημοσιοποιείται στον ιστότοπο του ΠΜΣ, ώστε να καθίστανται ενήμερα όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, να προωθείται η δημιουργική συμβολή τους και να διευκολύνεται η συμμετοχή τους στις προβλεπόμενες διαδικασίες. Επιπρόσθετα, αξιοποιούνται τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, Instagram, YouTube, LinkedIn, κ.ά.), με το ΠΜΣ να έχει παρουσία σε αυτά προβάλλοντας έμμεσα τα ποιοτικά του χαρακτηριστικά προς το ευρύτερο κοινό των ενδιαφερομένων για εκπαιδευτικές υπηρεσίες μεταπτυχιακού επιπέδου.

Με βάση τους διακηρυγμένους στόχους του ΠΜΣ, η στοχοθεσία ποιότητας διαμορφώνεται στο Παράρτημα Μ1.2.